

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inserati (oglasi): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. — Upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 24.

V Ljubljani, dne 29. avgusta 1914.

Leto II.

C. kr. poljedeljsko ministrstvo je izdalo kmetovalcem Avstrije

slededeči oklic:

Veliki, toda resni časi nalagajo kmetovalcem Avstrije težka bremena. Tisoči kmetovalcev stoje v orožju in se hrabro bore za čast in veličino naše domovine.

Nezmanjšana pa je ostala naloga kmetovalcev Avstrije, skrbeti za to, da preslavna vojska in v deželi ostalo ljudstvo ne trpita lakote.

To vzvišeno dolžnost izpolnjujejo kmetovalci v teh dneh na blagonosen način, ko ob lepem vremenu marljivo spravljajo v varno zavetje letino, ki nam jo je Bog v letošnjem letu v obilni meri naklonil.

Čvrste roke so zamenjale kose z meči. — Toda starci, žene in otroci napenjajo svoje slabotne sile in z občudovanja vrednim uspehom nadomeščajo one, ki so šli v boj za cesarja in državo, za svojo lastno grudo in za svobodo kmetov.

Na ta način je skoro v vseh delih naše širne domovine letina tega leta zasigurana.

To pa nas nikakor ne sme zadovoljiti in nikakor ne smemo pod mogočnimi utisi teh dnij pozabiti prihodnjih časov.

Če tudi se zatrdno nadejamo, da nam bode naklonjen blagoslov miru, še predno zazeleni prva setev, moramo vendar skrbeti, da nas najde prihodnje leto gospodarsko čvrste in da se po grozotah vojne ne pojavi beda lakote.

Zaloge letošnje letine se bodo deloma porabile, dovoz bo mogoče še oviran.

Gre za to, da se v kljub nedostajanju mnogih krepkih kmetiških rok in v kljub pomanjkanju konj, z vsemi silami polje tako obdela, da bo v prihodnjem letu tako bogat sad rodilo, kakor ga nebški blagoslov le more nakloniti.

Tudi najtežja skrb in najgloblja žalost ne sme ovirati rok sejalcov in z medsebojnim podpiranjem se morajo premagati vse težkoče.

Potrebno pa je nadalje, da letos ravno to sejemo, kar bomo prihodnje leto najbolj potrebovali: sadove, ki jih za vsakdanje človeško življenje najbolj rabimo.

Zatorej sejte predvsem pšenico in rž, sadite krompir in sočivje, da uspešno nadomestite živila, ki jih daje ži-

Podlistek.

Na razpotju življenja.

Vaška slika, spisal I. L. Hrdina. — Iz češčine prevel Podravski.
(Dalje.)

„Le veseli bodite, ljudje! Jejite in pijte, kolikor se vam poljubi.“

In znovič je zadonel klic „slava“ po zraku, da se je splašilo krdelo golobov na strehah bližnjih hiš ter kakor po strelu dolgo krožilo nad vasjo.

Ciril ni slišal.

V družinski čumnati so se oglasili koraki.

„Ciril!“

Nobenega odgovora.

„Ciril, ali si tukaj?“

Ciril je dvignil glavo ter svoje vlažne, zarudele oči.

„Čemu se ne oglasiš, ko te kličem? Mislim sem, da si že pripravljen, ti pa sediš, kakor sedem praznih let. Kje imaš praznično obleko?“

„V culici.“

„Kaj? Ali mar hočeš oditi? Imaš moje dovoljenje? Obleci se takoj, čez pol ure odrinemo.“

„Kam?“

„Kam? — Haha! Vsa okolica vé, da se danes ženim, samo naš Ciril tega ne vé! Na svatbo — na mojo svatbo pojdemo.“

„To vem.“

„Nu, in ti nemara nočeš biti kočijaž?“

„A kdo vam bo kočijaž?“

„Ti!“

„Jaz?“

„Da, ti, čemu te sicer imam!“

„Čemu? — Zares mi je žal za tema vašima vrančema, da se moram posloviti od njiju, da se ž njima ne bom več vozil — —“

„Ne boš vozil?“

„Ne! Vozil sem ž njima Klarico iz Kamenice na kolodvor, pripeljal sem ž njima velečastitega gospoda k vaši umirajoči ženi, za vsak korec zrnja sem vam privažal vsa leta po dvajset korec iz polja — toda k svoji Klarici vas ne popeljem.“

„Čemu imenuješ gospodično Klarico svojo, ti bedak?“

„Klarica je bila moja ljubica, gospodična Klara je pa vaša nevesta.“

„Ali greš?“

„Ne.“

vinoreja in mlekarstvo in ki vsled sedanjih zahtev vojevanja morebiti pozneje, vsaj deloma ne bodo v taki obilici na razpolago. Sadite tudi koruzo, kjer je podnebje zato pripravno.

Sejanje teh pridelkov bo v danih razmerah tudi sicer najbolj dobičkanosno.

Omejujte — vkolikor potrebni oziri na celokupno narodno gospodarstvo dovoljujejo — sejanje takih rastlin, ki so za narod, ki se vrača iz vojne, manj važne.

Pomnite dolžnosti, ki jo imate kot prehranjevalci države in celokupen narod Vam bo hvaležen.

Vojni dogodki.

Velikanski vojni uspehi Nemcev v Belgiji in na Francoskem. — Nemci so uplenili mnogo vojnega materijala in ujeli na tisoče sovražnikov. — Nemci so zavzeli Bruselj in trdnjavo Namur.

Nemška kavalerija je pri Pervezu vrgla celo francosko divizijo nazaj in ji zadala mnogo izgub. Nadalje so Nemci pri Weilerju premagali francosko pehotno divizijo in jo vrgli čez Vogeze nazaj.

Dne 20. avgusta so nemške čete pri Tirlemontu zaplenile eno poljsko in eno težko baterijo ter eno zastavo, ujele so 500 sovražnikov. Nemška kavalerija je vzela sovražniku pri Pervezu dva topova in dve strojni puški.

Dne 19. avgusta so nemške čete vkorakale v Bruselj.

Zadnji boji pri Gemblonxu in Pervezu (severno od Namurja) so skoro gotovo krili nemško armado, da je nemoteno prodirale od Lütticha severozahodno čez Tirlemont proti Bruselju. Bruselj je glavno mesto Belgije in leži sredi dežele. Od Lütticha je oddaljen severozahodno približno 90 km, od Namurja pa okoli

60 km. Belgijski kralj je gotovo že naprej čutil, kaj se bo zgodilo, ker je že pred več časom zapustil Bruselj in se podal v Antwerpen. Bruselj sam šteje okoli 200.000 prebivalcev, predmestja pa okoli 500.000, skupno ima tedaj Bruselj blizu 800.000 prebivalcev. Prebivalci govore deloma francoski, deloma flamski jezik. Veliko pa je tudi Nemcev. V zadnjih 25 letih se je Bruselj zelo povečal in tudi polepšal, tako da ga imenujejo mali Pariz. Bruselj je tudi sedež belgijskega kralja.

Velika bitka med Metzom in Vozezi. — Francozi pobiti in premagani. — Nad desetisoč francoskih vojnih ujetnikov.

Kakor je bilo pričakovati, tako se je tudi zgodilo. Francozi so skusili nemški meč, ki ga je vihtela krepka roka nemškega vojaka in hudo so občutili nemške dobro namerjene krogle, ki so jim prinašale gotovo smrt. Nemci hite od sijajne do še sijajnejše zmage. Še niso vsa poročila o zavzetju Lütticha in Bruselja izčrpana, že pride nova vest o veliki zmagi nemške vojske nad Francozi med Metzom in Vozezi. Z veseljem pozdravljamo te zmage naše zveste zvezne armade in naša najiskrenejša želja je, da bi nemška armada potolkla v kratkem maščevanja željne Francoze. Plačilo za vmešavanje mora Francoska dobiti, in sicer mora biti kazen tako občutna, da jo bodo Francozi čutili mnogo desetletij in da v bodoče ne bodo več imeli veselja, delati na svetu zgago in zmešujave.

O prvi velikanski in velepomembni zmagi nemške armade nad Francozi so došla naslednja poročila:

V bitkah med Metzom in Vozezi so priborile čete dne 21. avgusta vseh nemških rodov pod poveljstvom bavarskega prestolonaslednika zmago. Sovražnik, ki je z močnimi silami vdrl v Lotriško, je bil s težkimi izgubami na celi črti vržen nazaj. Več tisoč sovražnikov je ujetih in sovražniku vzetih veliko topov. Celoten uspeh se še ne more pregledati, ker se je bojišče raz-

„Pojde pa kdo drugi.“

In ko ne bi bil ravno dan svatbe, bi bil Zamecki pograbil Cirila za haljo ter ga porinil iz čumnate. Tako je bil jezen. Ali kaj, bogat kmet naj bi bil zato na svetu, da bi se jezil kakemu oraču na ljubo? Saj se ž njim še pomeni. Poklical je nekega krepkega fantalina, naročil mu, naj vpreže konje v kočijo, naj vzame vajete v roke, se vsede na kozla ter dospe pred vežo. In sedaj so dospеле kočije druga za drugo na dvorišče po svoje goste, na kar so zdrdrale po cesti proti Kamenici. Čez trenutek je potihnil hrup na dvorišču. Toda komaj so nekateri začutili ta mir, so začeli peti vesele pesmi. Tovariši so jim pomagali. Znovič so poveljevali gostitelja.

„Le veseli bodimo, fantje, da Zamecki pri svoji vrnitvi ne bo videl nobenega otožnega obraza.“

Ciril je to slišal.

„Zamecki je torej že odšel? — Nemara že kleči z mojo Klarico pred oltarjem; nemara jima velečastiti gospod že veže roke — — — Ko se vrne, ne sme videti tukaj nobenega otožnega obraza! To bi bil samo moj obraz. Nočem da bi me tukaj videl. Odšel je in kmalu se vrne s Klarico — pojdem tudi jaz, toda moje vrnitve ne dočaka nobeden —.“

In vzel je culico pod pazduho ter palico v roke, otrl si še z dlanjo oči ter se ogledal zadnjikrat po čumnati in znovič mu je privrela solza na obledelo

lice. Človek si otare eno solzo, da napravi ondi prostor za drugo. Ciril si je obrisal tudi to in odšel ven. Hoj, na dvorišču je bilo veselo, da je kar odmevalo po vasi in se je Ciril kar ustrašil. Mladi, stari in otroci — vse se je nahajalo pomešano skupaj okrog velikih, iz desk skupaj zbitih miz.

A kaj ta klobčič ondi pri vratih? Imeli so nekoga med seboj, starčka, in drug za drugim mu je nudil pijače.

„Kakor sem vam že rekel, fantje, ne bom pil. Pustite me — saj me še poderete.“

„Niti od mene ne vzamete pijače, ded?“

„Hvala! Ko bi to šlo iz vašega — nū! Toda od miloščine Zameckega nočem okusiti, nje se drži Cirilova bolest in moj mir. Pustite me, prišel sem gledat, kje je moj Ciril. Hvalite Zameckega, kolikor hočete, toda on je spregovoril besedo pri vojaški gospódi, da naj bo Ciril potrjen. Sicer je res krepak fant, toda bili so ondi še krepkejši, čakati kakor skale, pa so šli domov. — — — Oh, ondi je Ciril, že sem si mislil, da si kam odšel, ne da bi mi rekel ‚z Bogom‘, ker te včeraj ni bilo k meni. Pojdi sem, Ciril, pojdi, nemara iz vsega kraja midva edina ne bova na gostiji Zameckega, samo midva ne bova pobirala njegovih drobtin. Ne jokaj — pojdi z menoj v kočjo, ondi mi potožiš, jaz pa te potolažim!“

(Dalje prihodnjic.)

prostiralo v večjem ozemlju kakor v bitkah vojske leta 1870. in 1871. in se je je udeležila cela nemška ondi se nahajajoča armada. Nemške čete, prešinjene od nevzdržljive sile prodirajo naprej, sovražnika zasledujejo in nadaljujejo bitko.

Metz leži v severo-zahodni Lotarinški blizu francoske meje, Vogezi so pa gorovje, ki se vleče od juga proti severu ob meji med Francijo in Alzacijo. Proti severu meji to gorovje Gornjo Alzacijo in Lotarinško. Črta med Metzom in Vogezi je dolga približno 90 km in je že v francosko-nemški vojski l. 1870./71. igrala veliko vlogo. Tudi takrat so Nemci — 18. avgusta 1870 — pod poveljstvom kralja Viljema po 9 urni zelo hudi bitki porazili Francoze, jih potisnili proti Metzu ter onemogočili zvezo s Parizom.

Berolin, 22. avgusta. Wolfov biro poroča: Glavni generalni štab naznanja z dne 21. t. m.: Med Metzom in Vogezi premagane francoske čete smo danes zasledovali. Umikanje Francozov se je spremenilo v beg. Do sedaj je bilo ujetih več kot 10.000 Francozov in osvojenih najmanj 50 topov.

Berolin, 22. avgusta. Po zmagi pri Metzu prodira nemška armada z velikansko silo v francosko ozemlje. Med Verdunom in Nancyjem se neprestano vrše uspešni boji. Vzhodno in zahodno od Dienze so Nemci izvojevali sijajne zmage. Nemška armada je izborna razpoložena. Vojno poveljstvo dela z vso silo na to, da se bo francosko umikanje spremenilo v vedno večji beg in zmešnjavo. Premagana francoska armada je štela nad 8 armadnih zborov.

Verdun leži okoli 60 km zahodno od Metza in je okoli 40 km oddaljen v notranjost Francije. Mesto šteje okoli 21.000 prebivalcev in je moderno utrjeno. Jugovzhodno, kakih 70 kilometrov oddaljeno, leži francosko mesto Nancy, ki je bilo nekdanje glavno mesto vojvodine Lotarinške. Mesto šteje okoli 110.000 prebivalcev. — Dienze je manjši kraj v nemški Lotarinški južno od Metza in kakih 15 km oddaljen od francoske meje.

Nepopisno navdušenje in veselje je izzvala zmaga pri Metzu v Berlinu in po celi nemški državi. Raz mnogih hiš v Berlinu vihrajo zastave.

Zmagovito prodiranje nemške armade.

Berolin, 23. avgusta. Veliki generalni štab poroča: Severno od Metza je nemški prestolonaslednik s svojo armado, prodirajoč na obeh straneh Longwyja, včeraj zmagovito potisnil nazaj nasproti stoječega sovražnika. Na Lotarinškem je dosegla zmagovita armada pod vodstvom bavarskega prestolonaslednika pri zasledovanju poraženega sovražnika črto Luneville-Blamont ter nadaljevala zasledovanje. Pred Namurjem grme od predsnočnim nemški topovi.

Zmaga Nemcev proti Rusom.

Berolin, 23. avgusta. Močne ruske čete so pričele prodirati na črti Gumbinnen-Angerburg. Mi smo prodirajočega sovražnika dne 20. avgusta napadli in zavrnil. Pri tem smo ujeli 8000 mož in zaplenili 8 topov. O eni naši kavalerijski diviziji, ki je bila prideljena armadnemu zboru, že delj časa ni nobenih poročil. Divizija se je spustila z dvema sovražnima kavalerijskima divizijama v boj in se je šele včeraj vrnila k prvemu armadnemu zboru ter privedla s

seboj 500 ujetnikov. Nadaljnja ruska ojačenja prodirajo severno od reke Pregla in južno od mazurskih jezer. O nadaljnjih operacijah naše vzhodne armade se mora sedaj še molčati, da se sovražniku ne odkrijejo predčasno naši nameni. O uspehih na zahodu se bo v kratkem izvedelo kaj več. Novi poskus sovražnika v Zgornji Alzaciji se je preprečil z zmago v Lotrinški. Tudi v Zgornji Alzaciji se je sovražnik umaknil.

Uspehi nemških križaric.

Berolin, 20. avgusta. (Kor. urad.) Wolfov biro poroča: Mali nemški križarici «Straßburg» in «Stralsund» sta odpluli zadnje dni v južni del Severnega morja. Ob tej priliki je zapazila križarica «Straßburg» ob angleški obali dva sovražna podmorska čolna, katerih enega je z nekaj strelji potopila. «Stralsund» je prišla v boj z več torpednimi rušilci. Dva rušilca sta bila poškodovana. Ob tej priliki se je vnovič dogladno, da ni ob nemški obali in v nemškem vodovju nobene sovražne ladje in da se promet nevtralnih ladij vrši nemoteno.

Druga poročila o bojih z Rusi.

Boji pri Kielcu.

Krakov, 26. avgusta. «Czas» poroča: Pri Kielcu je operiralo približno 10.000 Rusov. Boj je bil hud, a avstrijski vojaki so tako junaško prodirali, da so bili Rusi prisiljeni pobegniti z velikimi izgubami. Osobito ogenj iz avstrijskih topov je podiral ruske vrste. Zadel je vsak strel.

Nemški vojaki osvojili Petrikov.

«Kurier Lwowski» poroča, da so Nemci zasedli Petrikav, ki leži približno 30 km južno od Lodza.

(Petrikav, rusko Petrikov, poljsko Piotrkow, je glavno mesto petrikovske gubernije, ki je močno obljudena mesto šteje 32.173 prebivalcev. Petrikov je eno najstarejših poljskih mest. Tu so na poljskih državnih zborih volili Jagelonce. Kralj Kazimir Veliki je mesto obzidal in zgradil grad.)

Rusi pri Vilni. — Kako je na Finskem.

Berolin, «Berliner Tageblatt» poroča iz Peterburga: Pri Vilni stoji sedaj 2 milijona vojakov. V Finsko je bilo poslanih veliko vojaških čet, ker ne smejo Finci služiti v vojski. Nemci, stari od 20 do 45 let, so bili vsi aretirani in poslani v Orenburg, Vologdo in Viatko, kjer jim hoče vlada dnevno plačevati po 18 kopejk. Ujetniki pa morajo za oskrbo plačevati dnevno po 40 kopejk; ako pa sami nimajo toliko denarja, da bi primanjkljaj pokrili, potem morajo delati cel dan za plačo 22 kopejk. Rodbina vsakega Rusa, ki je bil poklican v vojsko, dobi mesečno 5 rubljev kot podpora.

Nemci zavzeli trdnjavo Namur.

Berolin, 25. avgusta. Nemški generalni štab poroča: Od trdnjave Namur smo zavzeli pet fortov in mesto. Štiri forte naše topništvo še obstreljuje; tudi

padec teh fortov pričakujejo vsak trenutek. (Namur ima skupno devet fortov. Ko zavzamejo Nemci še ostale štiri forte, potem imajo prosto pot skozi Belgijo na Francosko.)

Berolin, 25. avgusta. (Kor. urad.) Wolfov biro poroča: Berolinski listi prinašajo z dovoljenjem generalnega štaba slike o fortu Lausane v trdnjavi Lüttich. Te slike kažejo velikanski uspeh nemške težke artilerije. Prvič izve sedaj javnost o novih nemških oblegovalnih topovih, ki merijo v premeru 42 cm. Tak top z enim strelom lahko razruši najmočnejši železobetonski oklop.

Te topove je načelnik vojnega stana imel najbrže v mislih, ko je poročal, da jih sovražnik ne pozna. Dejstvo, da je bilo mogoče v miru neopaženo dobiti iz inozemstva te izvrstne topove, je lep dokaz, kako skrbno se je vse pripravljalo za vojsko.

Po hudem trdovratnem boju so zavzele nemške čete tudi ostale forte dne 26. t. m. Nemške čete imajo sedaj prosto pot skozi Belgijo v Pariz. Pravična stvar vsepovsod na vseh bojiščih zmaguje.

Belgijska zverinstva.

Nizozemski list «Courant» poroča o belgijskih zverinstvih: Neki očividec iz Nymegra, ki se je pripeljal iz Maastrichta, nas prosi, da odločno zavrne vest, ki so jih prinesli holandski listi (ki so bile pa medtem že popravljene), češ, da so Nemci na belgijskih tleh nastopali kot barbari, da so stare ljudi streljali, mlade deklice obešali itd. Nasprotno. Ta priča hvali zmerno obnašanje nemških, ki se ugodno razlikuje od postopanja mnogih belgijskih vaščanov, zlasti onih v Berneau. Ti so se obnašali kakor poživljeni in bi dvakrat in trikrat večjo kazen zaslužili, nego jih je doletela. V naslednjem nekaj zgledov: Iz zasede so streljali na holandski oddelek «Rdečega križa»; pri Haarcourtu so nemški vojaki obesili 14 kmetov, izmed katerih so jih sedem zasačili, ko so plenili mrtvece, ostali so streljali na «Rdeči križ»; zdravnik neke čete (ime na razpolago) je našemu zaupniku povedal, da je neki zdravnik «Rdečega križa» ujel neko 10letno deklico, ko je težko ranjenemu vojaku kopala oči iz glave! Štiri kmete iz Berneauja so zasačili, ko so ranjenim nemškim vojakom na bojišču sekali roke in noge. Takih groznih zgledov je brez števila. Niti enega voza «Rdečega križa» kmetje niso pustili v miru, marveč so na vsakega iz zasede streljali. Ljudje so kakor blazni. Visé je sicer zelo poškodovan, a ne razdejan. Vas Argenteau, katere prebivalci so se mirno obnašali, je ostala nedotaknjena. Zloglasni Berneau je pa popolnoma uničen.

Nemci in Japonci.

Kakor smo že zadnjič poročali, je stavila Japonska Nemčiji ultimatum. Nemčija je odgovorila na ta ultimatum odklonilno, ker se vojna odloči na evropskih bojiščih.

Japonska ne bo posegla v evropsko vojsko, marveč se bo omejila na bojišče na vzhodu, kar sledi iz angleško-japonske pogodbe, po kateri ima Japonska dolžnost, varovati angleške interese na vzhodu in integriteto Kitajske.

Takoj po odgovoru na ultimatum je Nemčija zaplenila japonski denar, naložen pri Nemški banki v Berlinu.

Velika zmaga avstrijskih čet nad Rusi pri Krasniku.

Avstrijsko orožje zmaguje proti Rusom. Dne 25. avgusta so prišla iz vojnega poročevalnega urada sledeča poročila:

Kakor se je sedaj doglalo, so naše čete v bitki pri Krasniku zajele 1200 Rusov. Ujeti ruski častniki, ki so se udeležili vojne proti Japonski, izjavljajo soglasno, da so bili napadi naše armade mnogo ljutejši, kakor navali Japoncev. Po zadnjih vesteh smo v boju pri Krasniku ujeli 3000 Rusov in uplenili 3 zastave, 20 topov in 7 napetih strojnih pušk.

Tridnevna bitka pri Krasniku se je dne 25. t. m. končala s popolno zmago naših čet. Rusi so bili na celi okrog 70 kilometrov široki fronti potisnjeni nazaj in so se kakor v begu umaknili proti Lublinu.

Izkazi izgub naše armade.

V naslednjem priobčujemo prve štiri dosedaj objavljene izkaze o izgubah:

I. izkaz (objavljen 12. avgusta): častniki: nadporočnik Ivan Knerler, ranjen; major Tschauder, ranjen, oba v praski dne 1. avgusta pri Branjevu; moštvo: infanterist Matija Bayer, ranjen v praski pri savskem mostu 2. avgusta; korporal Jožef Berecz, ranjen ob dopolnilnem dovozu municije straži na Burmi; infanterist Gabor Biro, ubit ob sovražnikovem napadu na stražo na Burmi; poddesetnik Jožef Farkas, ranjen v praski pri savskem mostu 2. avgusta; infanterist Pavel Kovacs, ubit ob sovražnikovem napadu na stražo na Burmi; četovodja Schwabendorf, težko ranjen v praski pri Branjevi 1. avgusta; infanterist Emerih Veres, ubit v boju pri savskem mostu; infanterist Zatyko, ranjen v boju pri savskem mostu.

II. izkaz: častniki: poročnik Friderik Schmidt, ubit ob zavzetju Bujukliča; moštvo: poddesetnik Stanislav Kosiba, ubit ob patroliranju ob Drini; infanterist Fran Regiec, ubit ob zavzetju Bujukliča ob Drini.

III. izkaz: moštvo: infanterist Zoltan Borby, ranjen; ulanec Aleksander Olijuyk, ubit 9. avgusta.

IV. izkaz: V četrtem izkazu ni nobenega Slovenca iz naših krajev, marveč le vojaki iz Galicije, Bukovine, Češke in Ogrske.

S srbskega bojišča.

Avstrijska armada si je doslej izvojevala tri prehode v Srbijo. Prvi prehod čez Savo je pri Šabacu, drugi prehod čez Savo je pri Progarju, tretji prehod pa je pri Ločnici in Lješnici čez Drino.

Podrobnosti o osvojitvi Šabca.

Graški «Tagespošti» poroča dopisnik iz Budimpešte: Eden izmed vojakov, ki je bil ranjen pri zavzetju Šabca in ki so ga prepeljali semkaj, pripoveduje: Taborili smo deset dni na obrežju Save pri Klenaku. Semtertja se je slišal kak strel predstraž. V torek ponoči ob 11. so pričeli naši pionirji z delom. Med neprestanim ognjem naše artilerije smo v dvesto čolnih prekoračili Savo. Srbi so nas že več dni preje obstreljevali s šrapneli, a nam niso povzročili nobene škode. Jaz sem bil en kilometer za Šabcem in sem čakal ne prevoz. Prav dobro sem videl, kako so naši streli zapalili carinsko poslopje. Pod peklenkim ognjem

naše artilerije so se morali Srbi jadrno umakniti iz Šabca. Ko smo vkorakali v mesto, nismo videli nobenega človeka. Razvili smo naše zastave. Na trdnjavi je vihrala bela zastava. Po dveurnem boju je bil Šabac v naših rokah.

V mestu smo našli mnogo vina, čokolade in živil. V sredo dopoldne smo med zvoki Rakoczyjeve koračnice odkorakali iz Šabca. Prehodili smo kakih 10 kilometrov v smeri proti Belgradu, ko nas je napadla ena srbska divizija. Po polurnem boju smo tudi to pogнали v beg. Ta napad je bil mogoč samo vsled izdaje, ker smo obdali Šabac takoj po zavzetju z bodečimi žicami in Srbi so nas mogli napasti samo tam, kjer smo pustili odprtino. Tega boja se je udeležilo tudi prebivalstvo. Nekega ogrskega vojaka je napadel neki Srb tako nepričakovano, da ni mogel rabiti puške. Moža sta se sprijela, Srb je padel in ogrski vojak mu je pregriznil grlo. Vstaški četniki tvorijo predstraže srbski armadi. Poslužujejo se večinoma bomb. Most preko Save so dogradili šele v petek.

Neki drugi vojak pripoveduje: V torek ponoči so najprej prekoračile reko pionirji, njim je sledila pehota pod zaščito artilerije. V zjutranjih urah je bil Šabac osvojen. Vojaki so povsodi razvili ogrske zastave. Kakih 12 ur pozneje nas je napadla cela srbska divizija. Po kratkem ognju se je začel bajonetni boj. Na naši strani je bilo več ranjencev, Srbi pa so imeli veliko večje izgube. V noči od srede na četrtek je naše predstraže vznemirjal neki deček. Prijeli smo ga in obesili. Otroci, starci in ženske streljajo na naše čete. Pri napadu srbske divizije je naša artilerija razrušila več hiš v Šabcu.

Srbske krutosti.

«Jugoslov. korespondenca» poroča iz Zemuna, da so Srbi v bojih za Šabac in Valjevo streljali tudi na zdravnike «Rdečega križa», ko so obvezavali ranjence. Na skupine bolniških strežnikov in ranjencev je civilno prebivalstvo streljalo iz zasede, zlasti ženske. Srbski vojaki so se delali težko ranjene, ko se je pa usmiljeni zdravnik sklonil nad nje, so ga napadli. Tako je storil tudi neki srbski nevojak v Šabcu, ki so ga našli navidezno težko ranjenega na tleh; ko je pa prišel k njemu neki avstrijski zdravnik, ga je Srb z nožem zabodel v roko. Srba so na mestu ustrelili. Drugod so srbske ženske in otroci oplenili mrtve vojake; toda tudi srbski vojaki so svojim lastnim padlim tovarišem pobrali vse vrednosti in obleko. Nekaj takih roparjev so zasačili in jih takoj ustrelili. Naši vojaki morajo biti pri prenočevanju v srbskih hišah zelo previdni, ker jih hišni gospodarji ponoči mnogokrat iz zasede napadejo. Neko žensko so zasačili, ko je hotela zažgati hišo, v kateri so spali naši vojaki, in jo ustrelili. Srbi se tudi poslužujejo zvižace, da dvignejo bele zastave, ko pa se naši približajo, začno streljati.

Prva pomoč ranjencem na bojišču.

Moderna vojna kirurgija je tako izpopolnjena, da tudi težko ranjenim navadno reši življenje. Zato je v dandanašnjih vojnah kljub ogromnim armadam in silnemu orožju vendarle razmeroma malo smrtnih slučajev.

Mnogo pripomorejo k temu tudi moderne krogle s svojo obliko in veliko prodirno silo, ki ranjenega vojaka sicer onesposobijo za boj, nikakor pa ne povzročajo tako težkih ran kakor prejšnja orožja.

Oskrba ranjencev na bojišču je takale: Davno pred začetkom bitke se mobilizira sanitetno moštvo vseh vrst. Iz velikega bojnega lazareta se na vse strani odpošljejo oddelki s prenosljivimi lazaretnimi šotori, v katere se lahko hitro preneso in oskrbe težki ranjenci; preskrbljeni so z obvezami in zdravilnimi sredstvi. Prva zahteva je hitra pomoč. Zato se samaritansko delo začne že tekom bojne vihere. Sanitetno moštvo se neustrašeno poda na bojišče ter prenaša ranjence izven bojnih mej, kamor ne morejo seči krogle. V težkih slučajih se zdravniki takoj lotijo dela, zlasti ako treba rano aseptizirati in obvarovati vnetja. Mnogokrat si vojaki za prvo silo sami obvežejo rane s pripravljenimi obvezami. Najmanj nevarne so ranitve v mehkih kostnih delih, ker napravi v njih moderna krogla le majhne poldrugcentimeterske luknje, ki se navadno dobro zacelijo. Izkušnje pa dokazujejo, da je mogoče ozdraviti tudi težke poškodbe. Tako so japonski zdravniki, ki so se bili izsolali v Berlinu, v rusko-japonski vojni uspešno zdravili mnogo težkih ranitev srca. Najtežje je zdravljenje trebušnih ranitev. Iz preluknjanih črev se blato razlije v trebušne votline in mnogokrat povzroči smrtonosno vnetje. Danes imajo v vseh armadah prevozne aparate za röntgeniziranje (na avtomobilih), ki edino omogočujeta zanesljivo postopanje z ranjenci. Hitro dognati mesto, kjer se je ustavila krogla in kake vrste je kostna poškodba, je mogoče le potom Röntgenovega fotografiranja. Posebno je to potrebno v slučaju kostne razdrobitve vsled strele v srednjo kost, medtem ko je Röntgenov aparat za ranitve, ko je krogla šla skozi kost na zgornjem ali spodnjem koncu, nepotreben. Ko se dožene kakšna je poškodba in se rana aseptizira, se polože deščice in napravi obeza. Vse to se vrši v velikem bojnem lazaretu, najnujnejša pomoč ranjencem se pa podeli v lazaretnih šotorih.

Pomiloščenje!

Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je blagovoljilo najmilostneje ukazati naslednjo **amnestijo za kazniva dejanja zoper brambno dolžnost:**

I.

Vsem pripadnikom vojske in vojne mornarice, ki so v preiskavi, ki se imajo bati zasledovanja ali disciplinarnega kaznovanja vsled tega, ker so še pred razglasitvijo mobilizacije dezertirali, ali se niso odzvali vojaškemu vpoklicu, se odpiše preiskava in kazen; toda onim, ki so odsotni, le pod pogojem, da nemudoma pridejo izpolnovat svojo vojaško službeno dolžnost. Vendar izgube oni, ki imajo šaržo in so v času, ko pridejo služiti kot dezertjerji, iz stanja črtani, svojo šaržo.

Čas dezerterstva se vračuna v službeni čas. Niso pa deležni izpregleda kazni in preiskave sokrivci-udeleženci in one osebe, ki so k dezerciji ali neposlušnosti vojaškemu vpoklicu koga zapeljale.

Če je kdo kriv poleg kaznivih dejanj, za katera velja amnestija, še drugih kaznivih dejanj, mu to ne skvari pomiloščenja; za poslednje imenovana kazniva dejanja pa ostaja vendarle odgovoren.

II.

1.) Vsem pripadnikom kraljevin in dežel, zasto panih v državnem zboru, ki so bili obsojeni, ali so v preiskavi zaradi prepredenja nabora ali preizkusnega

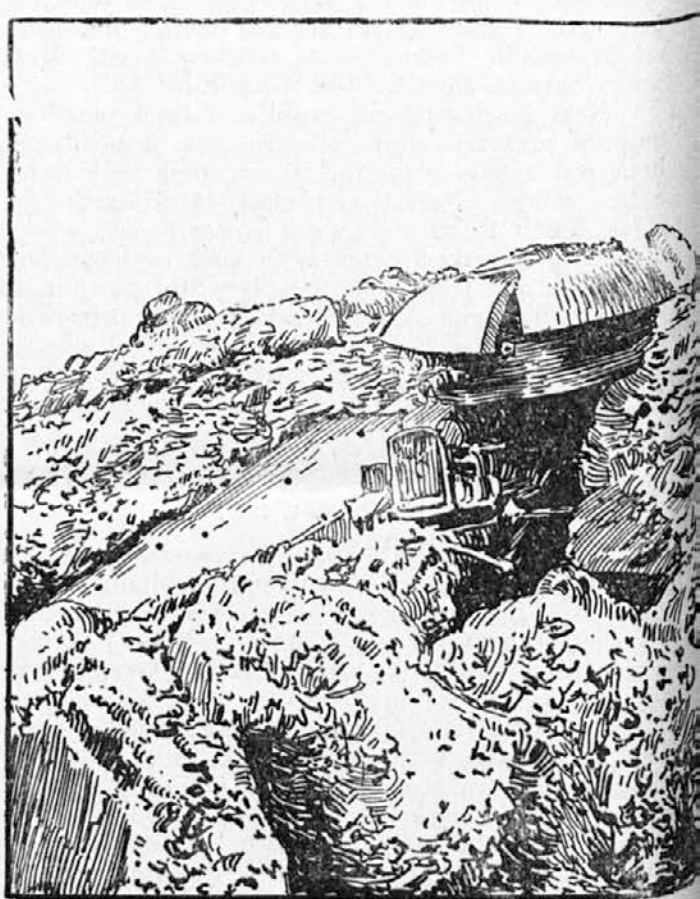
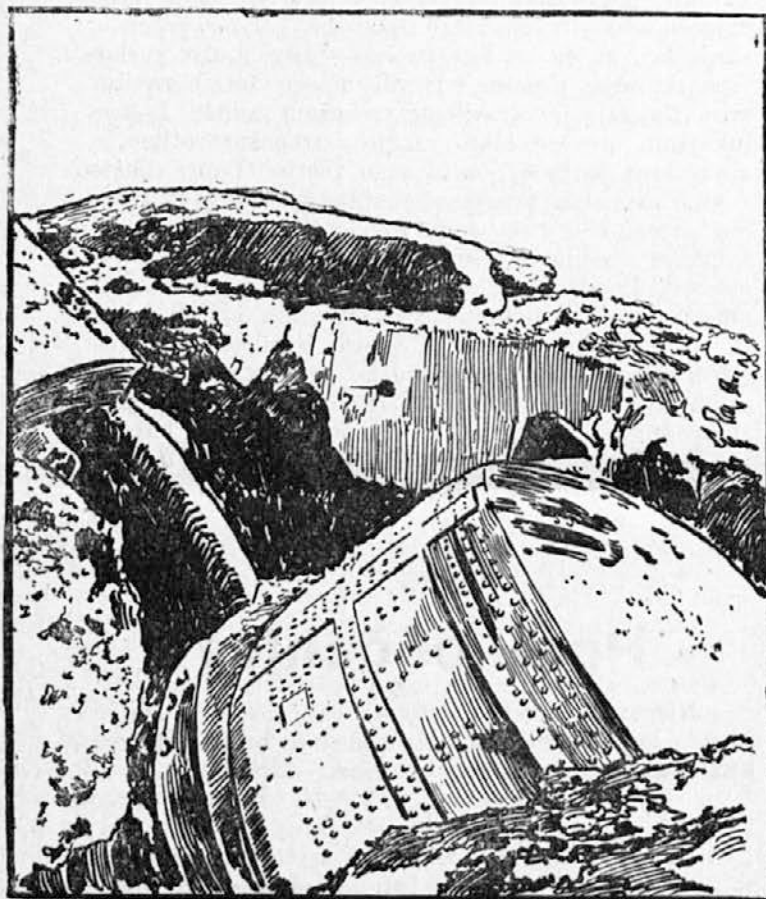
nabora ali z begom pred naborom ali pred vojaško službo, se odpušča kazen, v kolikor še ni izvršena, oziroma preiskava in kazen kakor tudi podaljšanje službene dobe, vse to pa samo v tem slučaju, če so zakrivali ta dejanja še pred razglasitvijo mobilizacije.

Onim osebam, ki se jih zasleduje ali ki se imajo zasledovanja bati radi katerega izmed kaznivih dejanj, omenjenih v prvem odstavku in zagrešenih pred razglasitvijo mobilizacije, se odpušča kazen in zasledovanje, kakor tudi podaljšanje službene dobe samo pod tem pogojem, da zadoste naborni dolžnosti, kateri so še podvrženi, oziroma zakoniti vojaški dolžnosti, in se v to svrhu takoj osebno zglase pri politični okrajni oblasti, pod katero spada njihova domovna občina.

ker so še pred razglasitvijo mobilizacije dezertirali ali se niso odzvali vojaškemu vpoklicu, se odpušča preiskava in kazen; toda onim, ki so odsotni, le pod pogojem, da nemudoma pridejo izpolnovat svojo vojaško službeno dolžnost. Vendar izgube oni, ki imajo kako šaržo in so v času, ko pridejo služiti, kot dezertjerji že po predpisih iz stanja črtani, to šaržo. Doba dezertjerstva se vračuna v službeno dobo.

Sokrivcem, udeležencem in onim osebam, ki so koga zapeljale, da je dezertiral ali da se ni odzval vojaškemu vpoklicu, se pa preiskava in kazen ne odpuščata.

3.) Če je kdo kriv poleg kaznivih dejanj, za katera velja pomiloščenje, še drugih kaznivih dejanj, mu

Od nemškega generalnega štaba je bila zgornja slika iz oklopne trdnjave Loucin trdnjave Lüttich dana razpolago. Iz nje se razvidi grozoviti učinek nemškega 42 cm oblegovalnega možnarja, katerega en strel bije najmočnejši betonski in oklepni krov.

Avgust Seherl, r. z. z. o. z. Berolin, S. W.

Sokrivcem in udeležencem teh kaznivih dejanj se pa preiskava in kazen ne odpuščata.

V domovino se vrtniški izseljenci, ki se potrde že po izstopu iz tretjega razreda naborne starosti, so podvrženi službeni dolžnosti le do 31. decembra tistega leta, v katerem dovrše 33. leto svoje starosti.

Pomiloščenje velja tudi za one osebe, ki so zakrivilo katero od kaznivih dejanj, navedenih v prvem odstavku, še predno je stopila v veljavo sedanja brambna postava.

2.) Vsem pripadnikom domobranstva, ki so v preiskavi, ki se jih zasleduje, ali ki se imajo bati zasledovanja ali disciplinarnega kaznovanja vsled tega,

to ne skvari pomiloščenja, če še ni bil obsojen; za poslednje imenovana kazniva dejanja pa ostaja vendarle odgovoren.

Nasprotno pa so izvzeti od pomiloščenja oni, ki so bili že obsojeni radi kakega kaznivega dejanja, za katero velja po točki 1. pomiloščenje, a obenem tudi radi drugih kaznivih dejanj; vendar se more za te osebe predlagati posebna milost, če so okoliščine ozira vredne.

Georgi l. r.

Tedenske novice.

(Vozni red za civilne vlake iz Ljubljane, južni kolodvor.) Občinstvo, toda le take osebe, ki imajo legitimacije, se lahko poslužuje sledečih iz Ljubljane, južni kolodvor, odhajajočih vlakov: Na Dunaj ob 12. uri 58 min. popoldne, v Kormin ob 2. uri 11 min. pop., na Dolenjsko ob 2. uri 36 min. pop., v Trbiž ob 3. uri 39 min. pop. — Za sestanje ljudi z legitimacijami: Na Dunaj ob 1 uri 46 min. in ob 4. uri 10 min. po noči, v Trst ob 9. uri 23 min. dop. ter ob 10. uri 59 min. zvečer, v Trbiž ob 6. uri 50 min. zvečer. — Za vse potnike brez razlike: V Trst ob 2. uri 35 min. ponoči, na Dunaj ob 3. uri 46 min. ponoči, v Jesenice ob 5. uri 57 min. zjutraj, na Dolenjsko ob 6. uri 36 min. zjutraj, na Vrhniko ob 12. uri 39 min. pop., v Kormin ob 4. uri 11 min. pop., v Maribor ob 5. uri 40 min. pop., v Kamnik ob 11. uri 50 min. dopoldne in ob 7. uri 15 min. zvečer.

(Prva ranjenca v Ljubljani.) V četrtek, dne 20. t. m. sta dospela v Ljubljano prva dva ranjenca s srbskega bojišča, stotnik pl. Novy in poročnik Pavel Cvenkelj. Stotnik Novy je bil ranjen v bojih pri Ložnici na obeh nogah, poročnik Cvenkelj pa nekaj kilometrov pred Valjevem. Poročnik Cvenkelj je ranjen na vratu s puškinim kopitom, na hrbtu ima rano od bajoneta, na levi roki je obstreljen. Vsled pretresenja možgan ne vidi na levo oko ničesar. Gospod Cvenkelj je ustrelil dva srbska četaša in zajel dve srbski strojni puški na katerih so ga dobili nezavestnega, ležečega z razprtimi rokami. Na vratu ga je ranil s puškinim kopitom neki srbski major, katerega so naši vojaki pobili. Nanj je tudi streljalo neko 14letno dekle ter ga na roki ranilo. Srbske ženske in dekleta polivajo naše vojake z vrelo vodo. Kako zahrbtno se obnaša srbsko prebivalstvo, je razvidno iz tega, da obeša prebivalstvo bele zastave in poljublja našim vojakom roke klišč: Živio Franjo Josip, ko gredo naši vojaki skozi sela. Komaj pa naši vojaki odidejo, streljajo Srbi nanje z vseh strani.

(Solnčni mrk.) V petek, dne 21. t. m. opoldne je mrknilo solnce. Luna je pokrivala tri četrt ure solnčno površino. V naših krajih se je mrk videl le deloma. Solnčni mrk se je pričel ob 12. uri 25 minut in končal ob 2. uri 49 minut popoldne.

(Izplačevanje kupnine za vojaške konje) potom poštne hranilnice se je že pričelo in bo končano do 1. septembra.

(Skrb za letino v prihodnjem letu.) Poljedelski minister je izdal oklic na vse kmetovalce Avstrije, v katerem izjavlja, da je letošnja letina v vseh delih naše domovine ugodna. Mora pa se že sedaj skrbeti za prihodnje leto. Ker je oklic zelo važnega pomena, smo ga objavili na prvi strani. Kmetovalci, vsi na delo, da bomo tudi v prihodnjem letu imeli dovolj živil. Sejte pridno pšenico, rž, krompir, sočivje in ječmen in skrbite pazno, da se bodo življenska sredstva izpopolnila tudi po živinoreji in mlekarstvu!

(Prince Rudolf Windischgrätz operiran.) Sedemletni princ Rudolf, sin Otona Windischgrätza, je bil na vnetju slepiča operiran. Operiral ga je generalni štabni zdravnik grof dr. Hochenegg na Dunaju. Njegovo stanje je zadovoljivo.

(Kaznilnica v Kopru izpraznjena.) Moško kaznilnico v Kopru so z ozirom na vojsko izpraznili in so kaznjence odvedli v notranjo Avstrijo. 150 kaznjencev iz Kopra je v Mariboru, ravno tako velike oddelke so odvedli v Gradec, Stein in druge kaznilnice.

(Veliko navdušenje za vojsko v Avstriji.) V velikih množinah se priglasujejo v Avstriji prostovoljci, da gredo v boj. Njihovo število presega že 800.000. Skupno imata Nemčija in Avstro-Ogrska nad 2 milijona prostovoljcev.

(Sovražniki države ne smejo na bavarska vseučilišča.) Naučno ministrstvo na Bavarskem je zapovedalo, da se v zimskem tečaju ne smejo sprejemati ruski, srbski in črnogorski državljani kot slušatelji. — Tako je prav! Tudi pri nas se bo moralo v tem oziru nekaj ukreniti, da v bodoče ne bodo več srbski študentje obiskovali naša vseučilišča. Proč s srbskimi državljani z naših visokih šol. Tudi Rusom se mora enako zgoditi. Naj si Srbi in Rusi iščejo omike na svojih lastnih učiliščih, če jih pa nimajo, naj jih pa ustanove. Srbska in ruska gadja zalega mora popolnoma izginiti z naših vseučilišč.

(Nesreča na železnici. — Čudežno otet.) Dne 24. m. m. je šel 21letni delavec južne železnice Štefan Pramuš po železniškem tiru v bližini postaje Borovnice. Nenadoma je privozil tovorni vlak izza ovinka ter ga podrl na tla. Pramuš je padel tako srečno, da je obležal sredi med tračnicami in je vozil ves tovorni vlak preko njega. Sicer je dobil pri tem poškodbe, vendar pa ne smrtonovarne ter lahko govori kljub nesreči o sreči. Prepeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico.

(Roko je odtrgalo) tovarniškemu delavcu v papirnici v Goričah v sredo zvečer, 23. m. m. Osemnajstletni Franc Žlebnik je hotel dejati jermen na kolo. Ko je na vrh obešeni jermen odvezal, ga je kolo prijelo in ga navilo nase Vrtelo ga je tako dolgo, da se je do koščka vsa obleka raztrgala in se odtrgala pod komolcem desnica. Tedaj je šele odletel s kolesa. Našli so ga vsega golega, brez desnice v mlaki krvi — toda pri popolni zavesti. Dobil je poškodbe tudi na glavi in rebrih. Ponoči so ga odpeljali v bolnico.

(Ženo ustrelil in pobegnil.) 60letni Franc Bučar iz Koprivnice se je vedno prepiral s svojo ženo Jožefo. Bili so vsakovrstni nastopi med tema zakoncema. Junija meseca pa se je mož razsrdil in je s samokresom večkrat ustrelil na svojo ženo. Ta je vsled zadobljenih smrtnih ran umrla. Bučar je takoj zbežal v hribe. Nekaj dni se je klatil okoli, zadnje čase je pa izgubil vsak sled za njim. Povedal je, da si bo vzel življenje. Zato so dne 20. t. m. zavpili, ko je priplaval moško truplo, da je to Bučarjevo. Dokazalo pa se je, da je bilo to truplo mlajšega človeka in da Bučar najbrž še živi.

(Uboj.) 27. m. m. zvečer je bilo v gostilnici Jožeta Steržaja na Rakeku več gostov. Med temi so bili tudi 36letni dninar Janez Prelec iz Šmartna pri Litiji in 64letni Andrej Petrovčič iz Rakeka, ki sta se pogovarjala o sedanjem političnem razmerju. Pri tem je Prelec izgovoril par nedostojnih besed. Navzoči gostje so se vrgli nanj ter ga pretepli. Kmalu na to so vsi gostje razen Petrovčiča odšli iz gostilne. Prelec je ostal pri vratih. Ko je pa tudi Petrovčič hotel oditi iz gostilne, ga je Prelec napadel ter mu porinil nož v srce. Petrovčič se je nezavesten zgrudil ter kmalu nato izdihnil. Zločinca so oddali sodišču v Cerknici.

(Svinje so ga raztrgale.) V soboto, dne 25. m. m. je šel Jakob Ulčnik, krog 60 let stari posestnik v Trebčah pri Št. Petru pod Sv. Gorami, v svinjak, da odkida izpod svinj gnoj. Uč dobri pol ure so ga našli domači v svinjaku mrtvega in strahovito razmesarjenega. Obraz mu je bil popolnoma razgrizen, drob

razmetan krog njega in manjkalo mu je ene roke. Nesrečneža so za god raztrgale svinje. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Št. Peter.

(Tatvina.) Plačilnemu natarjarju v kolodvorski restavraciji na Jesenicah na Gorenjskem je neznan tat ukradel iz odprtega miznega predala, in sicer iz vrečice, kjer je imel večjo osoto denarja, dvesto kron v dveh stokronskih bankovcih.

(Strela.) Na Črnicu pri Mošnjah je v nedeljo strela požgala Kocijančičev pod.

(Strela.) 26. m. m. je v Radovljici in okolici razsajala huda nevihta. Strela je udarila v gospodarsko poslopje vdove Franca Kocijančiča v Črnicu pri Brezjah. Poslopje je zgorelo, kakor tudi vse seno. Vdova ima veliko škodo.

Razne stvari po svetu.

(Svetovni pridelok žita.) Mednarodni poljedelski zavod v Rimu objavlja v statističnem buletinu za mesec julij izkaz o pridelkih za tekoče leto. Po tem izkazu bo letos pridelala Španija 32,744.173 q žita, kar odgovarja 7% povišku v primeri z lanskim letom. Ogrska 36,446.258 q, to je 17.6% manj od lanskega leta, Angleška 15,362.605 q, 6.2% več od lanskega leta, Italija 47,000.000 q, to je 19.5% manj od lanskega leta, Rusija 80,841.993 q, to je 0.5% več od lanskega leta, Združene države 178,264.800 q, to je 25.1% več od lanskega leta in Indija 85,195.541 q, to je 14% manj od lanskega leta. Na splošno kaže, da bo letošnja žetev nekoliko boljša od lanskega leta.

(Spomenik uri.) V malem francoskem mestu Villers-sur-Mer nameravajo postaviti spomenik uri. Francoska je namreč z zakonom z dne 9. marca 1911 določila, da se njeno uradno časovno štetje prilagodi 24urnemu dnevu, ki je v navadi pri vseh civiliziranih narodih. Pariz je dobil na ta način nov čas in so morali vse ure premakniti za 9 minut 21 sekund nazaj. Odpravili so torej časovno štetje po pariškem meridijanu ter uvedli srednjeevropsko časovno štetje po greenwichškem meridijanu. Meridijan Greenwicha pa dosega francosko obal na ozemlju Villers-sur-Mera, kar nudi Francozom povod, da bodo v tem mestu postavili spomenik novemu štetju časa. Izdelava spomenika je poverjena kiparju Leducu. Spomenik je spominška plošča, na kateri kaže relief solnčnega boga na njegovem vozu, kako meri s sulico na meridijan Greenwicha. Pred njim se dviga ponosno nad svetovno oblo galski petelin, ki kirika v zrak ter tako naznanja poldansko uro. Sliki Laplaceja in astronoma Leverierja izpopolnjeta spomenik.

(Smodnik brez svetlikanja.) V Florenci je 22letni kemik Gvidon Fei eksperimentiral pred posebno komisijo višjih častnikov s svojo novo iznajdbo, s smodnikom, ki gori brez plamena. Poizkusi so se vršili v popolnoma temnem laboratoriju, vendar pa se je komisija odločila, da preizkusi smodnik še pri ponočnih vajah. Italija si je za enkrat že zagotovila patent na novo iznajdbo. Novi smodnik tudi veliko bolj učinkuje kakor dosedanje vrste smodnika. Z uporabo novega smodnika bi se prikrila v nočnih bojih bojna črta lastnih čet pred sovražnikom, kateremu bi bilo nemogoče streljati, ker bi ne imel gotovega cilja.

(Koliko streliva se porabi v sedanjih modernih vojskah.) V sedanjih vojskah se porabi veliko več streliva, kakor v prejšnjih vojskah. Kar je umevno, ker se z modernim orožjem hitreje strelja, kakor s starimi puškami in topovi. Ruski generalni štab je objavil o mandžurski vojski leta 1904/05 velezanimive podatke. Ob bitki pri Ljojanu je porabil povprečno vsak vojak 170, v bitki pri Šahu 195 in v bitki pri Mukdenu 196 patron. Seveda so to le povprečno proračunane številke, a polki, ki so bili zelo sovražniku izpostavljeni, so porabili še več patron in je pri nekaterih polkih izstrelil posamezen pešec do 400 patron. Japonske tozadevne številke niso znane. V nemško-francoski vojni 1870/71 je bilo povprečno iz vsake puške izstreljenih 56 patron, a v bitkah je znašala najvišja povprečna številka izstreljenih patron do 200. Uporaba patron se je torej od takrat že podvojila in potrojila. Po izkušnjah ob zadnji vojski na Balkanu cenijo strokovnjaki, da je izstrelil posamezni pešec-strelec 250 patron. Naša in nemška armada sta glede na patrone primeroma na podlagi nevedenih številok prav dobro preskrbljeni.

Tudi pri artileriji se je uporaba municije zelo pomnožila. Medtem ko je povprečno izstrelil posamezni top v bitki pri St. Privat 53, v bitki pri Sedan pa 37 strelcev, in so le nekateri topovi dosegli najvišje število 200 strelcev, se pa danes 200 strelcev računa povprečno za vsako veliko bitko.

Vsak nemški armadni zbor je sedaj preskrbljen za vsak top za 385 strelcev, v bitki pri Šahu je izstrelil posamezni top povprečno 130, v bitki pri Ljojanu pa 240 strelcev. Pri lahkih poljskih havbicah se število strelcev primerno zniža.

(Za steklina umrla.) V Trzinu je pred par dnevi umrla na steklini Marija Hribar, ki je služila kot dekla v ondotnem župnišču. Pred dvema mesecema jo je vgriznil pes, ki je bil sumljiv, da je stekel. V celem kamniškem okraju so odredili najstrožji pasji kontumac.

(Cela vas pogorela.) Vas Krvava peč nad Robom pri Velikih Laščah je vsa pogorela.

(Požari.) V Knežini pri Črnomlju je pogorel posestniku Janezu Hudelju skedenj, na katerem je imel 500 kg sena. — V Zgor. Trebnjem je kajzar Marko Planinšek sam vžgal svojo žitnico, nakar je ogenj upepelil tudi hišo in kozolec. Škode je 800 K. Planinška so zaprli.

(Belgijski zmagoslavni zvon utihnil.) Na gentski mestni hiši visi znamenit star zvon, ki je sedaj utihnil. Ima ime »Roelandt« in je dobil v zadnjem času 55 cm veliko razpoko. Sedaj je utihnil. Domneva se, da je vzrok tej razpoki velika vročina zadnjih tednov in novi kembelj, ki so ga šele pred kratkim namestili v starem zvonu. Strokovnjaki preiskujejo sedaj zvon, če se bo dal še enkrat preliti. Zvon je bil nameščen na mestni hiši leta 1314, leta 1659 pa so ga prvič prelili. Na zvonu je napis v flamskem jeziku, in sicer ima sledečo vsebino: »Moje ime je Roelandt; če zvonim zamolklo, naznanjam ogenj, če pa zvonim glasno in svečanostno, naznanjam zmago v Flandriji.« Ker sedaj ne more zvoniti glasno in svečanostno, mislijo prebivalci Genta, da se bližajo za Flandrijo hudi časi.